

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 302
Din 21.06.2023

Dosar nr.: 315/2022
Petiția nr.: 3344/11.05.2022
Petent(ă):

Reclamat(ă): Ministerul Educației prin reprezentant legal
Obiect: metodologie cu un posibil caracter discriminatoriu

I. Numele, domiciliul sau reședința părților
Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. Ministerul Educației cu sediul în Str. General Berthelot 28-30, Sector 1, 010168, București

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20 alin(4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul National pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 3344/02.06.2022 au fost citați petenți iar prin adresa nr. 3918/02.06.2022 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit în data de 27.06.2022, ora 10:00.

5. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petenților

6. Fiul petenților este în prezent înscris în grupa mare la grădiniță. Este al treilea său an de grădiniță, pe care îl va încheia în luna iunie 2022 fără vreo problemă de acomodare cognitivă sau psihologică. El are recomandarea grădiniței (Anexa C) pentru înscrierea în clasa pregătitoare în anul școlar 2022-2023.

7. Petenții au urmat pașii obișnuiți pentru înscriere, completând cererea-tip (Anexa 1) și depunând-o la școală de circumscripție (Școala Gimnazială Titu Maiorescu, Sector 1,

CONSILIUL NAȚIONAL
pentru **COMBATerea**
DISCRIMINĂRII

Plăța Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

București). Școala a refuzat să primească cererea de înscriere, invocând Metodologia de înscriere a copiilor în învățământul primar, elaborată de partea reclamată și aprobată prin Ordinul Ministerului Educației nr. 3445/17.03.2022.

8. Articolele 5 alin.(1) și 6 alin. (1) din aceasta metodologie (Anexa D) permit înscrierea doar a copiilor care împlinesc 6 ani în anul calendaristic 2022. Fiul petenților va împlini pe 3 ianuarie 2023.

9. Prin petiția nr. 16039/2022 (Anexa A), petenții i-au solicitat Ministerului Educației să permită și evaluarea psihosomatică a copiilor care împlinesc vârsta de șase ani după data de 31 decembrie 2022, iar în cazul evaluărilor favorabile să accepte înscrierea acestora în clasa pregătitoare.

10. Prin răspunsul la petiție (Anexa B), partea reclamată a refuzat evaluarea acestor copii, invocând art. 29 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011.

11. Metodologia de înscriere în clasa pregătitoare din anii 2012-2020, elaborată de partea reclamată, a conținut clauze care au permis înscrierea inclusiv a copiilor care nu împlineau 6 ani în anul calendaristic respectiv (Anexa B). Aceste 9 metodologii au produs efecte și nu au fost niciodată atacate în instanță. Pe baza lor, sute de copii aflați în această situație s-au înscris în clasa pregătitoare în anii 2019 și 2020, singurii pentru care s-au găsit confirmări în presa (Anexa H). Apreciază că partea reclamată a procedat corect timp de 9 ani, eliminând criteriul discriminatoriu al vârstei în interesul superior al copiilor.

Susținerile părții reclamate

12. –

IV. Cadrul legal aplicabil

13. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 14-Interzicerea discriminării

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Constituția României

Art. 16 - Egalitatea în drepturi

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”

Cod civil adoptat prin Lege 287/2009

„(1) Orice măsură privitoare la copil, indiferent de autorul ei, trebuie să fie luată cu respectarea interesului superior al copilului.”

**CONSILIUL NAȚIONAL
pentru COMBATEREA
DISCRIMINĂRII**

Plăte Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare
Art. 2 (1) „În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Art. 11 (1) “Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.
(2) Prevederile alin. (1) se aplică tuturor fazelor sau etapelor din sistemul educațional, inclusiv la admiterea sau la înscrierea în unitățile ori instituțiile de învățământ și la evaluarea ori examinarea cunoștințelor.”

Principiile de analiză

14. Curtea Constituțională statuat în mod constat că „principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”.¹

15. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:

- la situații egale trebuie să corespundă un **tratament egal**,

- la situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”² în această situație.

16. Suntem în prezența unei posibile discriminări directe:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;

- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;

- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „criteriului protejat”.

17. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:³

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;

- existența unui criteriu de discriminare;

- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;

¹ Decizia nr. 349/2001, M.Of. nr. 240/2002

² Decizia nr. 312/2001, M.Of. nr. 99/2002, Decizia nr. 82/2002, M.Of. nr. 261/2002

³ Art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, modificată și republicată.

CONSILIUL NAȚIONAL
pentru **COMBATEREA**
DISCRIMINĂRII

Plăța Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Analiza principiilor în prezenta speță

18. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat, prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

19. Colegiul director analizează prin raportare la cerințele cumulative instituite prin art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000, republicată dacă metodologia de înscriere a copiilor în învățământul primar, elaborată de partea reclamată și aprobată prin Ordinul Ministrului Educației nr. 3445/17.03.2022, are efecte discriminatorii. Art. 5 (1) și 6 (1) permit înscrierea doar a copiilor care împlinesc 6 ani în anul calendaristic 2022. Fiul petenților împlinea această vârstă la o lună după împlinirea acestui termen (respectiv pe data de 03 ianuarie 2022).

20. Criteriul reținut în prezenta cauză este cel al vârstei.

21. Astfel, se pune în discuție raportat la interesul superior al copilului dacă este justificată strictețea metodologică prin impunerea unei anumite vârste, fără a permite o evaluare psihosomatică a copiilor care nu împlinesc vârsta de 6 ani în anul calendaristic 2022.

22. Colegiul director decide că legătura de cauzalitate între faptă și criteriu subzistă, întrucât fiului petenților îi este îngăduit dreptul de a avea acces la educație în mod util și continuu. Echilibrul este necesar a fi creat inclusiv în mediul educațional, acolo unde este posibil, iar în cazul copiilor înscriși în învățământul preșcolar se poate acorda o dispensă de jumătate de an în plus sau în minus cu condiția unei evaluări psihosomatice, pentru a nu îi îngădi evoluția educațională.

23. În urma analizei, se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 11 alin. (1) și (2) din O.G. 137/2000, subzistând existența unei fapte de discriminare directă pe baza criteriului vârstei.

24. Colegiul director a dispus monitorizarea pe o perioadă de 2 luni precum și o recomandare pentru schimbarea prevederilor de natură discriminatorie.

**CONSILIUL NAȚIONAL
pentru COMBATEREA
DISCRIMINĂRII**

Piața Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare directă conform art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 11 alin. (1) și (2) din O.G. 137/2000, republicată;
2. Sancționarea părții reclamate Ministerul Educației prin reprezentant legal cu avertisment contravențional, potrivit art. 5 alin. (2) și art. 7 alin. (3) din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
3. Recomandare cu privire la modificarea prevederii discriminatorii precum și monitorizare în vederea schimbării pe o perioadă de 2 luni;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

**CONSILIUL NATIONAL
pentru COMBATEREA
DISCRIMINĂRII**

Piața Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU-COSMIN - Membru

Data redactării: 11.08.2023

Redactată și motivată: ACF/AA

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

**CONSILIUL NAȚIONAL
pentru COMBATerea
DISCRIMINĂRII**

Plăța Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro